

практики у сфері загальної, спеціальної освіти дозволить не лише дати можливість дітям з особливими потребами відчувати себе повноцінними членами суспільства, але й навчить звичайних дітей піклуватись про інших, допомагати їм. Необхідно, як зазначає М. Вехова, не жаліти психіку дітей, а розповідати їм про страждання інших людей і підказувати, що вони можуть зробити [3, с.68].

Таким чином, незважаючи на певні економічні, соціальні та інші труднощі, проблема навчання дітей з особливими потребами повинна вирішуватись на державному рівні. В Україні повинні вживатися заходи не тільки для того, щоб зберегти набутий досвід освіти школярів з особливими потребами, але й примножити його, створити умови для реалізації їхнього права на вибір типу навчального закладу, змісту і форми освіти.

Список використаних джерел

1. Бондар В. Інтерпретація еволюції спеціальної освіти: зародження, становлення, розвиток / В. Бондар, В. Золотоверх // Дефектологія. – 2004. – № 1. – С. 2–10.
2. Золотоверх В. Історичні аспекти розвитку спеціальної освіти в зарубіжній практиці (кінець XIX – початок XX ст.) / В. Золотоверх // Дефектологія. – 2002. – № 2. – С. 50–53.
3. Іванова І. Б. Соціально-психологічні проблеми дітей-інвалідів / І. Б. Іванова. – К.: Логос, 2000 – 86 с.
4. Колупаєва А. А. Діти з особливими освітніми потребами та організація їх навчання: наук.-метод. посібник / А. А. Колупаєва, Л. О. Савчук. – К.: Видавнича група «АТОПОЛ», 2011 – 274 с.

УДК 373. 31

МОГОРИТА Н.І.
ЛАВРЕНОВА М.В.
Мукачівський державний університет, Україна

ОРГАНІЗАЦІЯ ПОВТОРЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ У ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ

Запровадження нового змісту освіти сприяє підвищенню теоретичного рівня знань учнів, розвитку їх інтелектуальних здібностей. Особливо діти відчують труднощі, коли треба пояснити сутність виучуваних явищ, розкрити взаємозв'язки між ними, узагальнити й систематизувати виучуваний матеріал.

Особливо важлива роль належить проблемі організації повторення у навчанні молодших школярів, оскільки саме у початкових класах починає цілеспрямовано формуватися навчальна діяльність, яку вважають провідною у дітей цього віку. У процесі навчальної діяльності формуються нові якості та види пізнавальних процесів, що є підґрунтям для широких можливостей у набутті дітьми знань, умінь і навичок. Проблема забезпечення міцності й дієвості знань, умінь і навичок молодших школярів зумовлює об'єктивну потребу застосування повторення у роботі вчителя початкових класів [1, с.8].

На важливість застосування повторення у навчально-виховному процесі вказували науковці, педагоги, практики, зокрема: В. Барко, Т. Богданова, Є. Бровкіна, Є. Бруновт, Н. Буринська, Л. Величко, В. Депутат, Н. Добриніна, С. Дубовський,

В. Капацина, М. Ковальова, Л. Липова, Н. Лукашова, К. Мешалкина, Є. Мисечко, А. Розуменко, Г. Сударєва, Л. Федченко, Р. Хмелюк, Н. Чайченко, О. Ярошенко та ін.

Для початку з'ясуємо сутність поняття «повторення».

Повторення – це постійне повернення до старих знань, систематичне відтворення їх у пам'яті учнів.

Повторення – складний психологічний процес, у якому виявляються всі сторони свідомої навчальної діяльності учня. Правильно організоване повторення – це не повторне вивчення, а певний рух уперед. Воно сприяє міцному запам'ятання, забезпечує повніше і чіткіше знання предмета. За допомогою повторення учень досягає ясності, міцності й глибини розуміння вивченого. Застосовуване на різних етапах засвоєння знань повторення сприяє усвідомленню, поглибленню і вдосконаленню знань учнів [1, с.9].

Повторення запобігає забуванню вивченого, допомагає актуалізувати здобуті знання для успішного та якісного усвідомлення нового навчального матеріалу, дає змогу сформувати й удосконалити практичні навички та вміння, уточнити й поглибити засвоєне, узагальнити та систематизувати знання, ліквідувати виявлені в них прогалини. Саме від повторення залежить точність, повнота, глибина, свідомість, гнучкість знань, умінь і навичок, способів діяльності школярів.

Правильно організоване повторення – це не повторне вивчення, а певний рух уперед. Воно сприяє міцному запам'ятання, забезпечує повніше і чіткіше знання предмета. За допомогою повторення учень досягає ясності, міцності й глибини розуміння вивченого. Застосовуване на різних етапах засвоєння знань повторення сприяє усвідомленню, поглибленню і вдосконаленню знань учнів.

У зв'язку з цим ми розрізняємо наступні види повторення раніше пройденого матеріалу:

1. Повторення на початку навчального року.
2. Поточне повторення всього раніше пройденого:
 - а) повторення пройденого в зв'язку з вивченням нового матеріалу;
 - б) повторення пройденого без зв'язку з новим матеріалом.
3. Тематичне повторення (узагальнююче і систематизуюче повторення закінчених тем і розділів програми).
4. Заключне повторення (організоване при закінченні проходження великого розділу програми чи наприкінці навчального року).

Як зазначено у методичних рекомендаціях, повторення має бути не пасивним відтворенням вивченого, а поглибленням розуміння. Часто повторення застосовується і для розширення знань. Воно не тільки закріплює пройдене, а й ставить перед учнями нові проблеми, вимагає розгляду предметів і явищ в інших зв'язках і умовах [2].

Важливу роль у попередженні одноманітності повторення відіграють елементи нового. У процесі повторення й особливо під час періодичних і підсумкових повторень варто вдаватися до перегрупування матеріалу, а також змінювати методи, прийоми повторення.

Система завдань і вправ, яка реалізує функції повторення навчального матеріалу на різних етапах його засвоєння, має відповідати таким дидактичним вимогам: зрозумілість мети завдання; спрямовуватися на засвоєння усіх компонентів навчання, розвиток і закріплення різних якостей знань і умінь; бути упорядкованою відповідно до особливостей процесу засвоєння знань та закономірностей розвитку пізнавальних процесів й емоційновольової сфери учнів молодшого шкільного віку; забезпечувати: поступове зростання складності вправ і завдань, перехід від простого до складного, засвоєння знань від первинного сприйняття до творчого застосування; варіативність з метою індивідуалізації та диференціації навчання; достатню частотність завдань і вправ за видами і кількістю протягом вивчення усієї теми [1].

Отже, на уроках у ході повторення бажано використовувати активні форми навчання, принципи гри в лото, вводити ігрові чи казкові елементи, уроки планувати в нестандартній формі (уроки-мандрівки, заочні екскурсії, змагання лінгвістичних екіпажів). В таких випадках діти демонструють не тільки теоретичні знання і практичні вміння, а й свій творчий потенціал, фантазію.

Список використаних джерел

1. Вашуленко О. Організація підсумкового повторення /М. Вашуленко // Початкова школа. – 2007. – №5. – С.9 – 14.
2. Повторення як необхідна складова навчального процесу(методичні рекомендації). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://svesa-school1.edukit.sumy.ua /informaciya_pro_zaklad/metodichniy_kabinet/

УДК 37.011.3-051

МОІСЕЄВ С. О.
Комунальний вищий навчальний заклад
«Херсонська академія неперервної освіти», Україна

СУЧАСНІ ТRENДИ У СЕМАНТИЧНОМУ ПРОСТОРИ КОНСТРУКТУ «ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ»

Історія успіху провідних країн світу переконливо свідчить, що для якісного стрибка в економічній, технологічній, соціальній, політичній сферах життя необхідно не заощаджувати на майбутньому нації, а активно інвестувати в професійний розвиток учителя та вченого.

Досліджуючи такий складний, поліаспектний та неоднозначний феномен як педагогічна майстерність, в першу чергу, потрібно проаналізувати його концептуальні основи.

Безсумнівно, що педагогічна майстерність учителя фізичної культури проявляється в його діяльності, а якщо точніше у професійній діяльності.

Загальновідомо, що діяльність – це специфічна форма людської активності, що контролюється свідомістю, детермінована потребами та спрямована на пізнання і перетворення оточуючого світу й себе.

Одним з найважливіших видів діяльності людини та провідним фактором у становленні кожної особистості є праця. У психології професіоналізму даний термін розглядається як процес перетворення людиною природи, предметів оточуючого світу, соціуму і самого себе з метою ефективного задоволення суспільних та

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>